

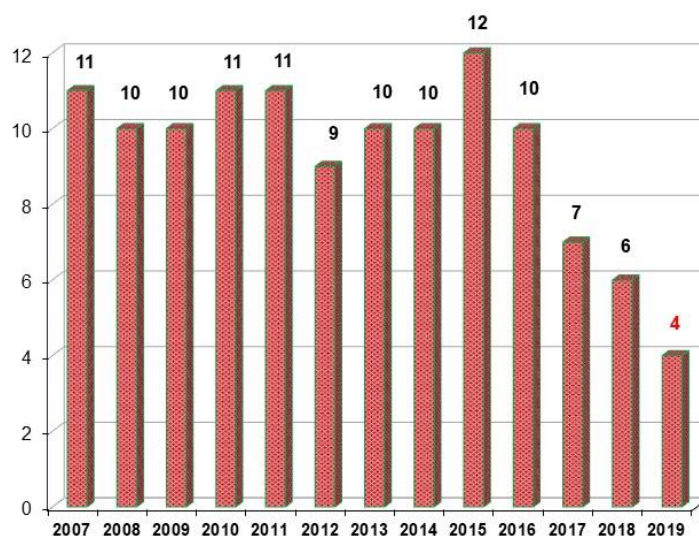
Jelentés a Kulturális Javak Bizottsága (KJB) 2019. évi munkájáról

A 2006 tavasza óta, kétéves ciklusokra felkért, az elmúlt évben nyolc külső taggal működő *Kulturális Javak Bizottságának (KJB)* tavalyi évéről is elmondható, hogy a műtárgyfelügyeleti hatósági munkának egyik legfontosabb szakmai háttérét biztosította. A testület az előző évben is, mint alapítása óta folyamatosan, magas színvonalon, komoly szakmai és tudományos munkát végzett.

A KJB működése szempontjából az év ismét különleges volt: a korábbi 10-12 ülés helyett, csak összesen négy alkalommal ült össze – elsősorban a Műtárgyfelügyelet átszervezése és új feladatai miatt. A tavasszal megtartott két ülés után megszakadt a munka, és a folytatás csak decemberben következett.

A bizottsági munka a korábbi rend szerint folyt, a tagok által maguk közül választott dr. Király Erzsébet elnökletével. A KJB titkárságát a Miniszterelnökség szervezetén belül továbbra is a Műtárgyfelügyelet (tavasszal még *Műtárgyfelügyeleti és Régészeti Főosztály* néven, majd nyártól *Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztály*ként biztosította: az ülések megszervezésével, az egyes ügyek tárgyalásra történő előkészítésével, az ülésen elhangzottak – jegyzőkönyvbe, majd kivonatolt emlékeztetőbe – rögzítésével, és a hivatali, hatósági döntésekbe történő beépítésével, valamint a honlapján az ülések anyagainak, állásfoglalásainak közzétételével. (A KJB alapítása óta megtartott több, mint 130 ülés napirendjeinek címe, fényképes bemutatása és az arra vonatkozó bizottsági állásfoglalás elérhető nyilvánosan a <http://oroksegvedelem.kormany.hu/a-kjb-eddigi-ulesei> címen.)

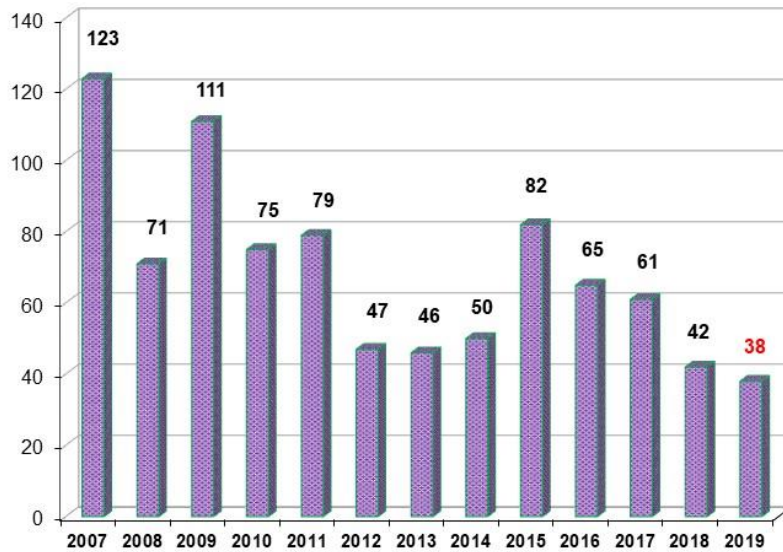
Ülések száma évente (2007-2019)

Az év elején és őszén az ülések elmaradtak, de a KJB így is végül négy ülést tartott, ahol összesen 38 napirendi pontot (ügyet) tárgyalt meg. A megelőző évekhez képest tehát 2019-ben is kevesebb ügy került a KJB elé, mely a korábbi évek átlagértékénél (68,5 ügy / év) is alacsonyabb szám.

A megtárgyalt ügyek gyakorlatilag mind egyedi műtárgyak védetté nyilvánításához kapcsolódtak, a 2019 tavaszán történt új tagfelkérések miatt egy ügyviteli jellegű napirendet leszámítva. A KJB létrehozatala óta minden egyes, a Műtárgyfelügyelet elé került új védési ügyről állásfoglalást alakított ki, tehát védési eljárásban a Műtárgyfelügyelet az adott időszakban sem hozott döntést a KJB állásfoglalása nélkül.

Napirendek száma (2007-2019)

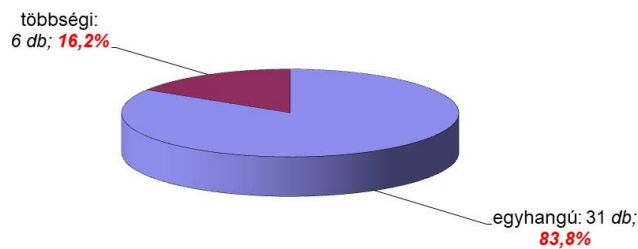
A 37 megtárgyalt ügyből a javaslatnak megfelelően 27 esetben (73 %) foglalt állás a KJB a védelem mellett, 4 esetben (10,8 %) ellene, míg 6 esetben (16,2 %) a szakvélemény kiegészítését javasolta.

A KJB 2019. évi állásfoglalásai (ügyek száma [37 db]; aránya [100%])

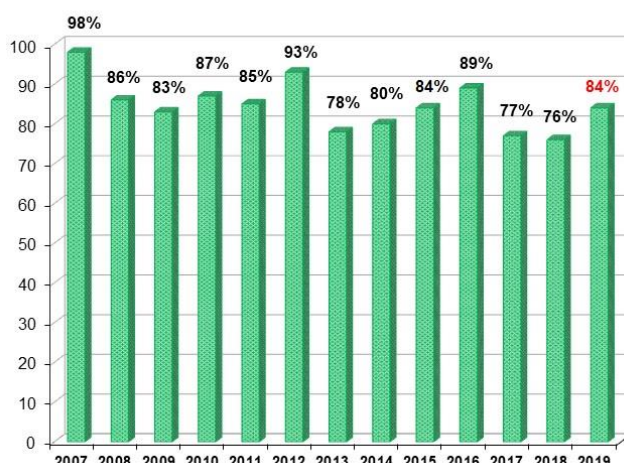

A szavazások többségében egyhangúak voltak, de 6 esetben (16,2 %) került sor többségi döntéssel elfogadott állásfoglalásra, azaz az esetek 4/5-ében (83,8 %) a védelem minden terület képviselője egyetértett. Ez az elmúlt években kialakult 80-90 %-os aránytól nem tér el, ahogy a diagram is mutatja.

A KJB 2019. évi szavazási arányai (állásfoglalást igénylő ügyek száma [37 db] és aránya [100%])

Egyhangú szavazások aránya (2007-2019)

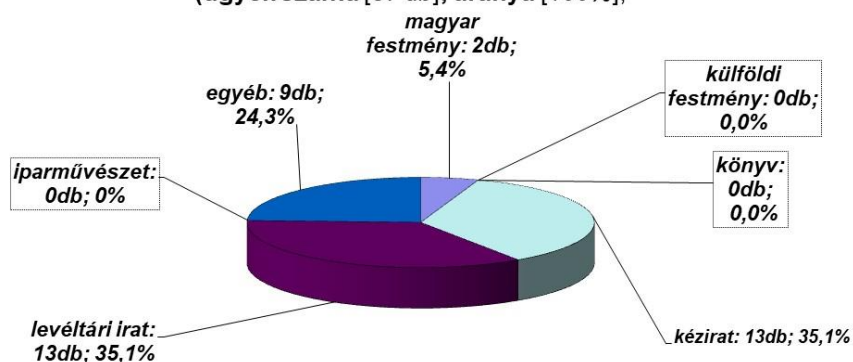
A KJB az előző évekhez hasonló arányban ajánlotta a túlnyomó részt, közgyűjteményektől származó védési javaslatok elutasítását, vagy újragondolását (a szakvélemény kiegészítésével: 6 ügyben, 16,2 %). A Műtárgyfelügyelet a KJB állásfoglalásaival egyetértett, és a 2019. évben a hatósági döntéseit azokkal összhangban hozta meg.

A KJB állásfoglalásától eltérő hatósági döntések aránya (2006-2019)

év	KJB napirendek / állásfoglalások száma (db)	eltérő hatósági döntések száma (db)	eltérő hatósági döntések aránya (%)
2006	53	0	0 %
2007	123	0	0 %
2008	71	1	1,41 %
2009	109	2	1,83 %
2010	75	0	0 %
2011	79	1	1,27 %
2012	47	1	2,13 %
2013	46	2	4,35 %
2014	45	0	0 %
2015	82	2	2,44 %
2016	65	0	0 %
2017	61	2	3,28 %
2018	42	0	0 %
2019	37	0	0 %
éves átlag	66,8 db	0,79 db	1,19 %

A korábbi évekhez képest most is tapasztalhatunk szembevető műfaji változásokat: a műfajok közül a könyvtári (irodalmi) és a levéltári dokumentumok adták a munka javát, együttesen az ügyek bő kétharmadát (70,3 %) tették ki. Mellettük viszont a magyar és a külföldi képző-, vagy iparművészeti ügyek száma látványosan visszaszorult, a korábbi évekhez képest szinte eltűntek a napirendek közül. Az 'egyéb' tárgyak – korábbi évekhez képest – magasabb aránya más műfajok (műszaki-közlekedési és filmtörténeti emlékek) ügyeit takarják. A műfaji változások inkább a Műtárgyfelügyelet leterheltségét tükrözik, a védettséggel (és ennél fogva a KJB-vel) kapcsolatos feladatellátás lelassult, és a napirendek többnyire korábbi ügyek lezárását szolgálták.

KJB elé került ügyek műfaji megoszlása 2019-ben
(ügyek száma [37 db]; aránya [100%];

A KJB eddigi, most már több éves tevékenységét és tapasztalatait összegezve a 2019. évről is elmondható, hogy munkája eredményeként a védettség tárgyában egységes szemlélettel, magas szakmai színvonalon és konszenzus alapján kimondott döntéseket hozhatott a műtárgyfelügyeleti hatóság. Éppen ezért is reméljük, hogy a bizottsági munka a 2020. évben nagyobb kihagyások nélkül folytatódhat.

Budapest, 2020. március 30.

Dr. Buzinkay Péter
[a KJB titkára]